

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

5-йил чiqиши.
24 СЕНТЯБРЬ 1970 й
ПАИШАНБА
№ 226 (1595).
БАХОСИ 2 ТИЙНИ.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КЎТИВ ОЛАМИЗ

ЧЎЛҚУВАРЛАР УЧУН

Шаҳримиздаги экскаватор ремонт заводининг коллективи республикамиз чўлқуварлари, ирригаторлари ва мелiorаторларига наракли техника воситаларини ўз вақтида етказиб бериш учун курашиб яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Корхонада партия-мизнинг XXIV съезди шарафига мусобақа кун сайин ўзини кўрсатиш учун мусобақага қўлдан берилган «3-652», «3-1011» маркали экскаваторлардан 42 таси ремонтдан чиқарилди. 247 та ватоп-ётоқхона, 775 тонна металл конструкцияларни бошқа қўллаб буюмлар дала меҳнатчиларига юборилди. Бундан ташқари қирқ тоналли троллерлардан 16 таси тайёрланди, колхоз ва совхозлардаги насос станцияларига 436 та

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиг заводининг коллективи партиямиз XXIV съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақаси — съездоли меҳнат вахтасида катта ютуқларга эришмоқда.
СУРАТДА: УПХ маркали кўсак чувиш машиналари йиғувчи зарбор слесарлардан (чапдан ўн-га) Валентин Андреевни, Волод Роголев ва Абдулмалик Тухтаев ўртоқлар. Бу пешқадамлар ўз смена ва ойлик топшириқларини 140—150 процента етказиб адо этмоқдалар.

ЙИЛЛАРИ ҚУВГАН ҚУРУВЧИЛАР

Чирчиқ монтаж бошқармаси ўн олти объекти фойдаланишга топширди. Чирчиқ электротрохики комбинати, трактор заводи, иссиқда эримайдиغان қаттиқ қотишмалар комбинати ва бошқалар шулар жумласидандир.
Денов монтаж бошқармаси эса Сурхондарё, Қашқадарё

ҚЎШИМЧА ФойДА

3-автомобил паркининг коллективи КПСС XXIV съезди шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этипти. Мажбуриятдаги бандлардан бири — қўшимча фойда кўриши охири бажарилди. Плана қўшимча 145 минг сўм фойда кўрилди.

Бўғич

автомобилчилари и г йиллик планга қўшимча ташишга юзлари 80 миң тоннадан ортди. Уларнинг асосий маъсуди халқ хўжалик юкларини ўз вақтида манонга етказиб бериш ҳамда машиналарнинг хизмат муддатини узайтиришга қаратилган. Бунда ҳам ажойиб ютуқлар қўлга киритилди. Масалан, автомобиллардан юк ташишда фойдаланиш ва йўлда юриш коэффициентини 0,826, юк кўтариш коэффициенти эса 0,86 та етди.

«СОЧИ МАЦЕСТА»СИ ТОШКЕНТДА

Сочининг шифобахш минерал суви кўчили маълум. Эндиликда бу шифобахш минерал сув Тошкентда ҳам тайёрланапти. Яқинда Ўрта Осиё темир йўлининг 1-клинико-санаторида шифофор Л. П. Филатов бошчилиги қилаётган физиотерапия бўлими ана шу шифобахш минерал сувини суғий равишда тайёрлашга киришди.
«Сочи Мацеста»-и — Сочи шифобахш минерал суви деган маънони билдиради. Айни пайтда «Сочи Мацеста»си эритма шаклида Луганск заводида ишлаб чиқарилган.
«Сочи Мацеста»си билан радикулит, бод нерв-асаб дардларига ва бошқа кўпгина касалларга қалинганлар даволанади.
Шу кунларда, — дейди бўлимнинг бош врачаси Мария Андреева, — шифобахш минерал сувдан жуда кенг фойдаланилмиш.

АНЪАНАГА АЙЛАНГАН

Биринчи ун комбинатда меҳнат ветеранларини пенсияга таянган равишда узатиш ҳамда меҳнат эстафетасини ёшларга топшириш маросими алоҳида айланган.
Корхонада қирқ йил меҳнат қилган ва бутун ҳаётини озиқ-овқат саноатини ривожлантириш учун сарфлаган Икром ана Шонаримовни пенсияга узатиш кечаси бўлиб ўтди.
Икром ана 40 йил ичда юзлаб шогирдлар тайёрлади. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини эътиборга олиб, кўрғанига орден ва медаллар тақдим қўйди.
Корхонада шу йилнинг ўзида Икром ана сингари йиллардан ортқ ишчи пенсияга узатилди.

ЧИЛИ ЁШЛАРИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

САНТЬЯГО (ТАСС). Чилидаги турли сенис масалаларга мансуб кўпгина эшлар ташкилотлари, олий ва ўрта ўқув юрталарининг студентлари Халқ бирлиги номзоди Сальвадор Альенден қўллаб-қувватламоқдалар. Альенде 4 сентябрда ўтказилган президент сайловида галаба қилган эди. Альенде номига жуда кўп табриномалар олинмоқда.
Коммунистик, социалистик эшлар ва радикал эшлар Альенден таъминла қўллаб-қувватламоқдалар. Президент сайлови ўтказилиши биланоқ эш христиан демократлар, университет студентларининг 11 федерацияси Альенде галабасини тан олдилар.
Сальвадор Альенде Сантьягода ўтказилган митингда нуқ сўлаб, куйидагиларни таъкидлади: мамлакат сенис ҳаётида эшларнинг ақти қатнашганлигини Чили йилги-қизиларининг сенис етуклиги юксак даражага кўтарилганлиги исбот қилади. Эшлар, деди у, Чилининг истиқболни ўз қўлларидан эканлигини яхши билдилар.

ЯНГИ ўқув йИЛИ БОШЛАНДИ

ЖАЗОИР (ТАСС). 21 сентябрда Жазаирнинг ҳамма қисмида мактаб кўнгиноқлари қалиниб, янги ўқув йили бошланганлигидан хабар берди. Жазаир болалари яна ўқинишига киришдилар. 200 миңдан ортқ бола биринчи марта мактабга кетди. Бу йил бошланғич мактабларда жами 1,9 миңдан бола шуғулланади.
Республика ҳукумати Жазаирдаги барча болаларнинг ўқинишлари учун кўп кўч сарф қилмоқда. Миллий бюджетнинг 11 процентидан кўп маориф эҳтижларига акратилди.
Ўрта мактаблардаги ўқинилар сон кўнайди. Коллективлар ва лицейлар ўтган йилдаги 185 миң ўқиниш 225 миң ўқувчи қабул қилдилар.
Жазаир миллий мустақилликка эришганидан буён ўтган давр муболиғида Жазаир мактаблари янча катта муваффақиятларга эришди. Дарсликлар чиқарилди, программа ўзгартирилди, еки қайтадан кўриб чиқилмоқда, маориф системасини демократлаштириш, миллий кадрлар тайёрлаш ва фантехника таълимни кучайтириш чоралари кўрилмоқда.

ФАХРИЙ ЁРЛИҚ — БИЛИМ ЮРТИГА

Матбаачи кадрлар тайёрловчи республика 9-хунар-техника билим юрти сўнгги йилларда тақрибали хунармандлар етиштирди. Ҳозир 500 дан ортқ йилги-қиз лиотицилик, ҳарф терши, муқовалаш, матбаачилик каби полиграфия хунарини ағаллаштирди.
Ўтган йили билим юртини битирган 170 йилги-қиз ҳозир республиканинг турли полиграфия корхоналарида меҳнат қилишяпти.

Кун-кеча республика хунар-техника Давлат комитетидан билим юрти номига маданий-маиший ва ишлаб чиқариш маданиятида юқори кўрсаткичга эришганлиги учун Фахрий ёрлиқ келди.
Республикадаги 126 та хунар-техника билим юрталари ичда полиграфия билим юрти биринчи ўринни ағаллади.

ИНСТИТУТ ДОВРУГИ ХАЛҚАРО КўРГАЗМАГА

Будапештада Бутунсоғрия қишлоқ хўжалиги ва сизик-овқат саноати виставаси очилди. Бунда қардош социалистик мамлакатлар ҳам қатнашяпти. Яқинда ана шу кўргазмага Шредер солини ботдорчилик ва узумчилик институти бир-бирдан ширин узумлар юборган эди.
Институтуда етиштирилган қовунлар илгери Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ва ГДРнинг Эрфурт шаҳридаги армюр-када ҳам намойиш қилиниб, медаллар билан мукофотланган эди.
Бундан ташқари селекционер К. Юсуфовнинг помидорлари ҳам кўргазмага юборилди.

РЕДАКТОРЛАР КУРСИ

«Ўзгучи» нашриёти қонда ташкил этилган редакторлар тайёрлов курси ўз ишини бошлади.
Бу ерда олий маълумоти, махсус редакторлик мутахассислигига эга бўлмаган 20 киши ноширлик сирларини ўрганишяпти. Химия, физика, математика ва табиғийшунослик фанларини бўйича маълумотли

Шу кунларда Тошкент педагогика институти филология факультетининг IV курс студентлари шаҳардаги 73-ўрта мактабда педагогик практика ўтказишяпти.
СУРАТДА: институти методист ўқитувчиси филология фанлари кандидати Х. Убайдуллаев (чапдан ўнчи) практикант студентларга дарс ўтиш сирларини ўргатмоқда. А. Хайдаров фотоси.

ДУСТИК ИЛЛАРИ МУСТАҲКАМ ПИОНЕР ЕЗИШМАЛАРИ

Пойтахтдаги Фрунзе район пионерлар Уйи шахматчилари Бутуниттифоқ пионерлар ўйинида олтинчи ўринни ағаллашди. 48 мактабнинг соқизининг сир ўқувчиси Т. Ластовская шахсий биринчиликда иккинчи ўринни иккинчи раундда қўлиб, биринчи раунд нормасини топширди. Ҳозир шахматчи пионерлар сон етмиш беш ўқувчидан ошди.
Пионер уйи ўқувчиларини сезимли даргоҳига айланган. Бу ердаги ўн сангиз тўғрақда мингдан ортқ ўқувчи авиомоделичилик, бокс, расм чизиш, наққошлик ва бошқа турлар бўйича синфдан ташқари машғулотларда қатнашмоқда.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ ИШГА КИРИШДИ

ВАРШАВА (ТАСС). Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида аъзо бўлган мамлакатларнинг атом энергетикасини соҳасида ишловчи олимлари ва инженер-мутахассислари Торунда тўпланишди. Бу ерда беш кунлик конференция — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ядро асбобсозлик масалалари билан шуғулланувчи ишчи группасининг мажлиси очилди.
Кун тартибидан бир-галликда ўтказилган тадқиқотлар шаяларини мувофиқлаштириш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг атом энергетикасининг мақсадларда фойдаланиш планига киритилган тақлифларни муҳокама қилиш ва 1971—75 йиллардаги илмий-тадқиқот ишлари истиқболларини белгилаш масалалари боп.

ЖАХОН ОЙНАСИ

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида аъзо бўлган мамлакатларнинг атом энергетикасини соҳасида ишловчи олимлари ва инженер-мутахассислари Торунда тўпланишди. Бу ерда беш кунлик конференция — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ядро асбобсозлик масалалари билан шуғулланувчи ишчи группасининг мажлиси очилди.
Кун тартибидан бир-галликда ўтказилган тадқиқотлар шаяларини мувофиқлаштириш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг атом энергетикасининг мақсадларда фойдаланиш планига киритилган тақлифларни муҳокама қилиш ва 1971—75 йиллардаги илмий-тадқиқот ишлари истиқболларини белгилаш масалалари боп.

ОКТАБРЪ ХИСОБИГА

Тошкент шаҳар маркалаштирилган юк ташиш трестининг коллективи тўққиз ойлик юк ташиш планини муддатидан илгари ошириб адо этди.

Бўғич

ТРАНСПОРТЧИЛАР ОКТАБРЪ ОЙИ ХИСОБИГА ТАШИГАН ЮКЛАРИ ЯРИМ МИЛЛИОН ТОННАГА ЕТДИ. КПСС XXIV съездини муносиб кўтиб олишга аҳд қилган илгор коллектив ўз имкониятларини қайта қараб чиқди. Йиллик топшириқни 21 декабрда бажаришга ва планга қўшимча қўллаб халқ хўжалик юкларини ташишга қарор қилди.

ВАПАТА
4400000 ТОННА
ПАХТА
ДЕРАМИЗ
МАШИНАСОЗЛАР
КУЧИ БИЛАН

Ленин номи совхоз Мирзачўл районидан энг еш пахтачилик хўжаликларидан бири ҳисобланади. У 1969 йили ташкил этилган эди. Дастлабки кезлари анча қийинчиликларни енгишга ҳам тўғри келди. Янги совхозни техника воситалари билан қуроллантиришга Тошкент тўққизинчи хўжалик саноатининг коллективи, айниқса, салмоқли ҳисса қўшди.
Бу ерда корхона машинасозларини и г куч билан қишлоқ хўжалик ускуналарини ремонт қилдиغان эшлар ташкил этилган. Завод устахона учун керакли бўлган фрезерлик, токарлик, чарқлаш дастгоҳларини, қирқувчи асбобларини ва бошқа қўллаб материалларни берди.
Завод мутахассислари ўтган йилги пахта йиғини-терини мавсумидан совхозга жуда катта ёрдам қўрсатдилар.
Дала меҳнатчилари тошкентлик ишчиларнинг бу йилги кўрсатилган маддида ҳам бешқоя мамун бўлмоқдалар. Шу йилнинг баҳорида машинасозлар пахтакорларга керакли электр аппаратуралари, бер неча тонна металл ва бошқа керакли нарсаларни етказиб беришган эди.
КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини муҳокама қилиб зиммаларига янги мажбурият олдилар. Улар планда қўзда тутилганидан ташқари қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи учун 200 тонна қўлат қўймалар етказиб беришга қарор қилдилар.
Ишчилар дала меҳнатчиларига пахта териш, қўрак чувиш машиналарини ремонтдан чиқаришда ёрдам бердилар. Тракторни бошқаришни билидиган слесарлардан беш киши ремонт ишларини тугатиб «зангор кема» рулга ўтирдилар.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ОТЯДИ

Шаҳримизнинг Ленин райониданги корхоналар ва муассасалар Сирдарё областининг Пахтакор райониданги хўжаликларни ўз ота-қизларига олишган. Яқинда тошкентлик механизаторлари и г катта бир группаси ана шу хўжаликларга жўнаб кетишди.
Механизаторлар орасида 3-таксамотор парки шоферлари В. Орлов, В. Муличенко, А. Йўлдошев, Д. Бирюков, 1-автомобилнинг шоферларидан Л. Вейтман, А. Маманонов ва бошқалар боп.

Бўғич

Пахтакор райондан олинган хушхабарда маълум қилинишича, тошкентлик механизаторлар ўзлари бошқарадиган терим агрегатларини ишта шай қилиб бўлдилар.
Ўрта-йилдин машинада пахта терини қизгин бошлашди. Шофёр — механизаторларнинг аҳди кўнига 5-6 тоналдан «оқ олтин» теришди.
М. Нуридинов фотоси.

Ботаниклар изланишда

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ботаника институти коллективи КИСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига жавобан, қишлоқ меҳнатчиларининг оғирини енгли қилуви би қатор тадбирлар белгиладилар. Бу тадбирларнинг амалда оширилиши қишлоқ хўжалигини янча ривожлантиришга катта ёрдам бериши.
Ботаник-олимлар изланиши асосан икки йўналишда олиб бориляпти: Жумладан, улар қоракўчилик районлариданги адирларда ва тақирларда эм-хашак ўсимликлари ҳосилдорлигини ошириш ҳамда қимматбахчо кенг тарқатиш буйича тадқиқот ишлари олиб бориляпти. Бу ишларга таъкид қилиниши, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси акадემиклари Д. Сафаров ва К. Зокировлар бошчилиги қилаётган Илмий изланишлар кўн саноати марказий илмий-теқшириш институти, Хонобод экстрек тошлаш заводи ва «Союзлақрица» бир-бирлари билан ҳамкорликда давом этириляпти.
Олимлар тақрибта барқиссида Бухоро таълимнинг «Коммунизм», «Гўзгон», Ленин номи колхозларида энг яхши, қурғоқчиликка чидамли эм-хашак ўсимликлари питоминини вужудга келтирдилар. Бундан ташқари, улар республикамизда СССР қишлоқ хўжалик министриги томонидан янги ташкил қилинган иккита совхоз учун сифатли уруғлик танлаб беришга қарор қилдилар.

Ўзбекистонликлар ХИССАСИ

ЧИЛИ ЁШЛАРИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

САНТЬЯГО (ТАСС). Чилидаги турли сенис масалаларга мансуб кўпгина эшлар ташкилотлари, олий ва ўрта ўқув юрталарининг студентлари Халқ бирлиги номзоди Сальвадор Альенден қўллаб-қувватламоқдалар. Альенде 4 сентябрда ўтказилган президент сайловида галаба қилган эди. Альенде номига жуда кўп табриномалар олинмоқда.
Коммунистик, социалистик эшлар ва радикал эшлар Альенден таъминла қўллаб-қувватламоқдалар. Президент сайлови ўтказилиши биланоқ эш христиан демократлар, университет студентларининг 11 федерацияси Альенде галабасини тан олдилар.
Сальвадор Альенде Сантьягода ўтказилган митингда нуқ сўлаб, куйидагиларни таъкидлади: мамлакат сенис ҳаётида эшларнинг ақти қатнашганлигини Чили йилги-қизиларининг сенис етуклиги юксак даражага кўтарилганлиги исбот қилади. Эшлар, деди у, Чилининг истиқболни ўз қўлларидан эканлигини яхши билдилар.

ЯНГИ ўқув йИЛИ БОШЛАНДИ

ЖАЗОИР (ТАСС). 21 сентябрда Жазаирнинг ҳамма қисмида мактаб кўнгиноқлари қалиниб, янги ўқув йили бошланганлигидан хабар берди. Жазаир болалари яна ўқинишига киришдилар. 200 миңдан ортқ бола биринчи марта мактабга кетди. Бу йил бошланғич мактабларда жами 1,9 миңдан бола шуғулланади.
Республика ҳукумати Жазаирдаги барча болаларнинг ўқинишлари учун кўп кўч сарф қилмоқда. Миллий бюджетнинг 11 процентидан кўп маориф эҳтижларига акратилди.
Ўрта мактаблардаги ўқинилар сон кўнайди. Коллективлар ва лицейлар ўтган йилдаги 185 миң ўқиниш 225 миң ўқувчи қабул қилдилар.
Жазаир миллий мустақилликка эришганидан буён ўтган давр муболиғида Жазаир мактаблари янча катта муваффақиятларга эришди. Дарсликлар чиқарилди, программа ўзгартирилди, еки қайтадан кўриб чиқилмоқда, маориф системасини демократлаштириш, миллий кадрлар тайёрлаш ва фантехника таълимни кучайтириш чоралари кўрилмоқда.

ИЗЛАНИШ НАТИЖАСИ

Корхона ҳузуридаги интисод хизмати бўлими коммунистларнинг навбатдаги йилиги белгилангандан бир мунча кўнра қўнди. Маълумки гап, асосан, завод ишлаб чиқарётган кабель маҳсулотлари таннархини янада арзонлаштириш ҳусусида борди.

Ишлаб чиқариш процесларидаги таъминоти, бошқариш аппаратида меҳнати умумий ташкил этиш, мутахассис кадрларнинг билимидан самарали фойдаланиш каби муҳим масалалар ҳам сўзга чиққанларнинг эътиборидан четда қолмади.

«Ташгазапарат» заводидан ишлаб чиқариш бўлими раҳбарлари билан мулоқот.

«Ташгазапарат» заводидан ишлаб чиқариш бўлими раҳбарлари билан мулоқот. Уларнинг бу таъминоти қандай баҳаратанликлари ҳақда маълумот берди.

Ютуқлар калити

АССОБОСЛИК заводи янги ташкил топган пайтда, янги Ушнинг уруши янги пайтда ун беш минг сўмликка етган вақтда, асосан, завод ишлаб чиқариш бўлими раҳбарлари билан мулоқот.

Мехнатни илмий ташкил этишнинг бир қатор тадбирларини амалга ошириш натижасида ҳозирги даврда заводда техника инновацияларидан тўла фойдаланишда, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми улуғсиз ортиб бораётди.

Дехқон ташвиши — бизнинг ташвишимиз

Яқинда газеталарда республикадаги деҳқонларнинг янги режаларини ўқиб қолдим. Улар беш йилликка яқин ясалган йилда пахтадан мўл ҳосил еттиришига даъватлаб турган миллион юз минг тонна эмас, балки юз миллион тўрт юз минг тонна «юк олтин» етказиб беришга аҳд-паймон қилишди.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

Хавтимиш тобора гул гул яшил бормоқда. Бахтиёр кишиларимиз бадавлат ҳаёт кечирмоқда. Ишончнинг асрлар давомида ҳуррият йўлида қилган эзгу орзуси биринчи бор оубга чиққан она Ватанимизда шарафли меҳнат билан юрти, халқи шухратига шухрат қўшиб келатганлар олимиз дейсизми? Ун кесбини унлаб, фидо қорона меҳнат қилватган, жамоат ишда фаол иштирок этганларнинг шеруқчи республикамизда шухратли гўзал Тошкентдан ҳам истеъдодли топса бўлади.

ОЛИМ ТУҲФАСИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Алишер Навоий номида адабиёт музейининг кутубхонаси нодир китоблар билан бойиб бормоқда. Чунки адабиёт музейи чет эл ва Иттифоқимиздаги қўнлиқ олимлар, фан арбоблари билан узвий алоқада бўлиб, уларга ўзбек адабиётига доир турли китоблар юбормоқда.

ЕРУФ БУЛАДИ

Куйбисев районда ободонлаштириш ишлари яхши йўлга қўйилди. Орқоникенда районининг оғир динси шаҳарга қўйилганда кейин мақур район ҳодимлари собиқ райондан ўтган етмиш оқил кўнани ҳар томонлама ободонлаштириш бўлишидан. Ававало кўнанининг номлари, ун номерлари ўзгартирилди.

СОВХОЗЛАР МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАМОҚДА

«Пахтаорол» совхоз-техникумида совхоз ишлаб чиқариши учун раҳбар кадрлар тайёрловчи бўлим очилди. Тингловчиларни қабул қилиш бошланди. Кабул қилинувчилар учун шарт шукни, улар қишлоқ ҳўжалигида бригадирлик лавозимда уч йиллик амалий иш стажига бўлишлари керак. Бу бўлим малакали агроном ташкилотчиларини, бўлим бошқарувчиларини тайёрлайди.

НУРЛИ МАРЖОН

ҚАРШИ. Шаҳрисабз райони ёлпасига электрлаштирилди бўлиши. Салкам етти юз километр электр сими тортилди, 130 та трансформатор қисқик қурилди. Райондаги ўн санжизта қолқознинг ҳаммаси, ўнлаб насос станциялари давлат электр тармоғига уланди.

Машина олиш керак

—Келемен машина сотиб олдинг! Ахир биз ҳам сотиб олишимиз мумкин-ку! — деди хотини.

— Биз нималига сотиб оламиз, айтчи, — деди жадли чикиб эр.

—Келемен хотини билан бирга уч ярим минг сўм олади, биз иккаламиз эса тўрт мингдан кўпроқ оламиз!

—Тўрт минг икки юзга машина олиб булсан. Еки Келемен сингари биз ҳам автотранспортини кичи ҳужрага алмаштирайлик!

—Сотиб машина бўлган нарса фақат кватирга эмас-ку!

—Ана икки бор! —Китоб жасони бор. Жуда чиройли. Коиниссон магазиндан бунга тўрт минг олиш мумкин. Китобларни ҳам шунача сотамиз. Эрининг гезаби орди.

—Мен ўзим китобларимни сотмайман! Умуман, саккиз минг билан нима қила олардинг!

—Хотини қўлга қалам ва қозғ олди: —Диққат билан қулоқ сол. Омонат кассада етти минг форинтизмиз бор. Китоб жасони ва китоблар —яна саккиз минг. Онам тўрт минг беради. Шу ёнинг ўзи ўн тўққиз минг...

—Мен ўз китобларимдан андрасман! —Андрасман! Китоб жасони эса ачинининг ҳождати йў, ахир чех таринтурда ҳам жасон бор-ку. Яхшиям эсимга тушди! Менга қара, буюмининг мебелини чердақдан олиб тушасан-чи!...

—Нахотки катта чех гарнитурининг ҳам сотиқчи бўлсанг!

—Машина олиш учун зарур бўлган, сотамиз-да!

—Бизнинг ҳам Гэмерига ўхшаб яшашимизни истайсанми! Улар кийимлар дазмолланадиган тахтада ухлайди!

—Бувиининг мебели энг ахши ёноқ дарахтидан қилинган. Акойиб санъат намунаси. Уни тахминан 14 мингга сотамиз, ҳаммаси 33 минг бўлади. Қолганини эса узаро ёрдам кассасидан олиш мумкин.

—Темаб-тергаб яшай боц-леймиз. Сен ҳам мен сингари кертотидан ахши кўрасан, шундайми!

—Домно эмас. Яна мана шу кишайиб ётган креслода ўтиришга тўғри келади. Диван ҳам ҳеч нарсага ярамайди!

—Булар бари ўтиб кетади, ахир, сўнгра машинада ўтира-миз-а!

—Сен ҳайдашни билмайсанку!

—Агар хўжаликни бошқаришни билсан, машинани ҳам бошқара олам! Келеменнинг хотини машинани ахши ҳайдади. Мен ўнм кун-кеча янги «Шкода»да кўрдим.

—Нима! Улар «Транзит»ларини алмаштирдиларми! —ҳайрон бўлди эр. —Қўшимча пулли қаёқдан олиштипти!

—Хужрачаларини ахшигина пулга сотиштипти!

—Ие, улар ўшанда яшашарди-ку! Ҳозир қаерда туриштипти!

—Машинанинг ичкидалиги ёмон эмас. Ҳеч бўлмаса, машина баллонини ўнралишдан хотиржам бўлишди.

Н. МУҲАММАДИЕВ
тержимаси.

Ёш талантлар кўриги

Яқинда «Обилей» муз спортари Саронида пойтахтдаги хаваскор эстрада ансамблларининг кўрик конкурси бўлиб ўтди. Уч кун давом этган кўрик-конкурсда иштирокчилар қорғонлар, маданият уйларидаги эстрада коллективлари ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Томошабинлар кўрик қатнашчилари икки энтан қўлаб юксак савиядаги зомонавий ҳамда ёқимли куй ва ашуларни зўр диққат билан тингладилар.

Кўрик конкурси жюрисининг қарорига биноан, биринчи ўрин Политехника институтининг «Сигма» ансамблига берилди. Утган йили ташкил қилинган бу коллектив қисқа вақт ичида ўзига жуда ҳам кўп муносиб ортирди. Сибдорёб область далаларида 150 дан ортиқ, шаҳардаги олий ўқув юрталарида ва қорхоналарда 20 мартадан ортиқ концерт кўйиб берди. Ансамблнинг бадий раҳбари В. Раҳматуллоев, музика раҳбари Р. Еникеев.

Иккинчи ўринда «Тошкентвино» эстрада клубининг «Тенгшод» эстрада ансамбли олдди. Студент Кросто Гаев томонидан ушбу муқаддам тузилган бу ансамблнинг муваффақияти тахминан савоабдор. Анатолий Управителев раҳбарлигидаги Куйбишев номили маданият уйлари «Эрика» оркестри учинчи ўринни эгаллади. Бу коллективнинг кўшкчилари Х. Раҳимова икки энтан «Ишқингда ёниб», О. Исаева икки энтан «Реквием» ашуларни кўпчилигини оқшичига савоаб бўлди.

Кўрик конкурси хаваскор эстрада ансамблларининг маҳорати ошиб бораётганини, ёш ва талантли кўшкчилар пьедести еттишб келгайганини кўрсатди.

СУРАТДА: конкурсда биринчи ўринни олган Тошкент политехника институтининг «Сигма» ансамбли.

М. Каменецкий фотоси.

ЖАВОҲИРЛАР ЎЛКАСИ

«Ўзгалликни сақлаб қолдиш керак, башарти у эскирган бўлса, уни намуна учун қабул қилиш лозим».

В. И. ЛЕНИН.

Ҳар бир шаҳарнинг ўз қиёфаси, ўз тарихи бор. Археологик маълумотлар Тошкентнинг тарихи эрамининг III-V асрларида бошланганлигини кўрсатади.

Шаҳар тарихининг тўлиқ бошқилиқда жуда кўп муҳиматли буюмлар қўлга келиб, уларнинг бир қисми ҳозиргача сақланб қолган.

Чорсу майдонидида Қўқалдош, Ҳамаза кўчасидида Бароқчи мадрасалари, Имом Каффиол Шотий мадрасаси, Шаҳхотворуддин Юнусов, Шайх Хавалди Тоҳир, Қалдротон бия, Навоий кўчасидида Имом Ясидий қабри архитетура ёдгорликлари ҳар бир тошкентликка маълум, уларнинг кўз намунасирувчи навишкор деворлари бизлар учун ниҳоятда азиз ва муътабардир.

Партия ва ҳукуматимиз тарихий ва маданият ёдгорликлари муҳофазаси эгич, ҳаққининг надирий маданиятига доир материалларни қайта тиклашга алоҳида эътибор бериб келмоқда.

Ҳозирги кунда Вузуяттифоқ миёсидида «Бадий маданият ёдгорликлари» тўплами тузишга қизғин тайёргарлик кетмоқда. Шу муносабат билан Тошкентда барча архитектура ёдгорликлари синчилаб текшириляпти. Ёдгорликлар қайта кўриб чиқишмоқда. Маълум аши ёдгорликлар топилмоқда. Шаҳарларнинг қалин деворлари, дарвозалар, характерли турар-ойлар ва деворлар, ганч, ёғоч, тош ўймакорлиги билан безалган уйлар, маҳалла масжидлари, миноралар, маъбаралар каби тарихий маданиятнинг ифодаловчи буюмларининг барча турлари ҳисобга олиниб, тадқиқ қилинади.

Бу ишларни бақаришга, Тошкент Политехника институтининг архитектура факультети студентлари жалб қилинади. Улар ўлчов ишларини ҳам олиб борадилар.

Шаҳримиз тасаввур қилиб бўлмайдиган даражада жадал суръатлар билан бир ҳуснига ўн хусн қўшилиб, ўзгариб бормоқда. Фахрлисанас арийдиган, қизқувчиларга кўрсатишга, улар тўғрисида батафсил гапиришга арийдиган тарихий жоилар, ёдгорликлар етарли.

Ленин сақлиниб қолган ёдгорликларимизнинг Чилонвордаги Нугой кўрғони, Қўқалдошдаги Заинидиновна қабри арийдиган ҳақида маълум бир маълумот йўқ. Бу ёдгорликлар қандай воқеаларнинг гувоҳи бўлганини кўпчилик аниқ билмайди.

Азиз Тошкентликлар!

Забекстон тарихий ва маданият ёдгорликлари сақлаш жамиятининг Тошкент шаҳар совети сизларга мурожаат қилиб айтидики, Ватанимиз тарихи, унинг бебаҳо маданияти, бекиёб санъатини муҳофазаси қилишда, илгирини қилиб топилган ва тарихий аниқликлари жамиятига яқиндан ёрдам беринг. Бу билан сиз мамлакатимиз тарихини ўрганиш умумхалқ ишига катта ёрдам кўрсатган бўласиз.

Маданият ёдгорликлари сақлаш тўғрисида гапхўрлик қилиш жамоат ташкилотлари ва барча гражднларнинг бурдидир.

А. МУҲАММАДҚАРИМОВ,
Ўзбекистон тарихий ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамиятининг Тошкент шаҳар совети раиси муовини.

Жонанон шаҳримизнинг қиёфаси нун сайин узгармоқда. Турар-ой, маданият-машиной объектлар ва болалар муассасалари кўлаб бунёд этилмоқда. Янги-илги миносройонлар кўнча буй муомола.

СУРАТДА: Ленин проспектининг кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

Планета янгиликлари

АПН, ТАСС
мухбирлари
хабар
берадилар

Янги порт қурилмоқда

СОФИЯ. Варна округида, Девна водийсидида янги санаот маркази яқинда «Варна-Гарб» деган янги порт қурилмоқда. Бу порт Болгариядаги энг катта порт бўлади.

Совет Иттифоқидан келтириляётган ёғоч кўлайиб кўнги қурилиш зарурлигини тудирди. Ҳар йили Болгария тахминан бир миллион тонна ёғоч оломоқда. Портнинг йиллик юк обороти 8 миллион тоннага етади, ёки ҳозирги Варна портининг юк оборотидан уч баравар кўпроқ бўлади. Шу билан бир вақтда бу ерда қанчал ҳам қуриляпти. Бу қанчал Варна кўнги қуриляпти. Девна порти билан туташиради.

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг ёш кино саноати юксалиб бормоқда. ГДР кино саноатининг халқаро майдонда ўсиб бораётган обрўси бунч исобат қилади. Шу йилнинг фекат октябр ойидагина Совет Иттифоқиди, Польша, Руминия ва Бирлашган Араб Республикасида «ГДР фильмлари халқатини ўтказилди». Кейинги 12 йил ичида чет элларда 60 марта «ГДР фильмлари халқатини» ўтказилганлиги республика кино саноатининг халқаро алоқаларини кучайиб бораётганлигини исбат этади.

ШИЛИҚ ҚУРТ— ТАНСИҚ ТАОМ

БУДАПЕШТ (АПН — Будапешт). Табақ тадбирини юзага келтирди. Венгрия «ташиқ савло ташкилотлари» гарб фирмаларини билан шилиқ қуртларини... сотиш бўнча йиллик шартномадан тўздилар. Гап шундаки, қатор мамлакатларда бу ҳашарот энг тансиқ овқат ҳисобланади. Уни олинга, жумладан ГФР, Швейцария ва Франциядаги ҳашиқдорлар ишқибоз бўлиб қолдилар.

АЙРИЛМАС ДУСТЛАР.
Карикатура «Канадиет трибун» газетасидан олинган.

Малайзиянинг янги бош министри

ЛОНДОН. (ТАСС). Абдул Раззок Малайзиянинг янги бош министри бўлди. 1957 йилдан бери ҳукуматга бошқилиқ қилиб келган Абдул Раззок истеъфого чиқди.

Ретчер агентлиги шу ҳақда хабар берди. Абдул Раззок илгари Бош министр ўринбосари лавозимда ишлаган эди.

ПОКИСТОНДА ТОШҚИН

КАРОЧИ. (ТАСС). Тропик жадал Шарқий Карочинда 70 километр наридаги Чата районида тошқин келиб чиқишига сабаб бўлди. Тошқин натижасида 4 мингдан зиёдроқ уй ваирон бўлди. 6 киши ҳалок бўлди, 60 мингга яқин киши бошпанасиз қолди. Дастлабки ҳисобларга қараганда, деб хабар беради «Сан» газетаси, қўрилган зарар 10 миллион рублига етади.

ҲИНД ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ АҲВОЛИ

ВАШИНГТОН. Америкалик ҳиндларнинг болалари Америка Қўшма Штатларида билим олиш ҳуқуқидан маҳрум этилган. Соголиқни сақлаш, маориф ва социал таъминот министрлигининг тоширишига биноан АҚШ даги ҳинд аҳолиси ўртасида маориф соҳасидида ишларнинг аҳолининг икки йил мобайнида текширган махусе комиссия ана шундай хулосага келди. Комиссия раиси Р. Хавиргхест, мамлакатдаги ҳиндларнинг ҳаёт даражаси оқ танли аҳолининг ҳаёт даражасидан паст эканлигини таъкиқлади. Унинг сўзларига қўра, мажбурий ёшдаги ҳинд болаларининг айтиги 9 проценти мактабларга қатнайди. (ТАСС).

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Автомобилсозлар да 350 минг кишининг давом этаётган забастовкаси ҳақиқатда энг ирик «Женерал моторс» автомобиль концернида ишлаб чиқаришни амалда издан чиқариб юборди. Америка Қўшма Штатларида ҳамда Канадада шу компанияга қарашли 150 заводнинг конвейерлари тўхтаб қолди.

«Женерал моторс»га махсуслот етказиб берувчи жуда кўп қорхоналарда ҳам ишлаб чиқаришнинг тўхтаб қолиш хавфи бор.

Автомобиль ва авиация ишчиларининг Бирлашган қасаба союзулари қорхона эгалари иш ҳақи билан пенсияни ошиб бораётган қимматликлик мувофиқ тарзда қўлайтиришни кўзда тутган янги меҳнат шартномасини имзолашга умид қилишди, деб айтди.

Америка матбуотининг азишча, иш таш ҳақларининг ўз ҳаётий ҳуқуқлари йўлида қорхона эгаларига қарши олиб бораётган кураши тобора шиддатли тус оломоқда. Автомобиль «короллари» ишчиларини қаршилигини энг ишқич учун ҳамма воситалардан фойдаланмоқдалар. ЮПИ агентлигининг хабар беришича, «Женерал моторс» компанияси 12 минг кишининг забастовкага бошланмаган қорхоналардан «вақтинча ишдан бұшатирилганлигини» эълон қилди. Шу билан бирга қасаба союзуларининг ариқатидида ишчиларнинг рақиб қисми ўртасида норозилик тудирмоқчи бўлидилар.

РИМ. (ТАСС). Италия меҳнатқиллари ўз моддий аҳолини яхшилаш учун, қасаба союзуларининг ҳуқуқларига риоя қилиш учун шиддатли кураш олиб бормоқда.

Бери вилоятдаги Трапизи шаҳрида мармар қазиб чиқариш билан шуғулланётган қончилар 24 соат иш ташладилар. Беш минг ишчи маъмуриятнинг ишлаб чиқариши қаматтириш бечархонаси билан бир неча кишини ишдан бұшатишга қарор қилганлигини қарши норозилик юзасидан бери қонлик иш ташладилар.

Италия пойтахтидаги бәрча қурилиш майдонларида ярим кун иш бўлмади. Биноқорлар иш ҳақининг оширилишини, иш ҳафтасининг қаматтирилишини ҳамда қурилишларда қасаба союзулари ҳуқуқларининг эътироф этилишини кўзда тутган талабларини қўлаб-қувватлаб иш ташладилар.

Энг катта «Алиатия» миллий авиация компаниясининг хизматчилари маъмуриятдан меҳнат шартномаларига риоя қилинишини талаб этиб бошлаган забастовкаси бутун мамлакатда икки кундан бери давом этамоқда.

ИСТАМБУЛ. (ТАСС). Мамлакатда энг катта нефть ҳайдаш заводларидан бири Измирдаги заводнинг ишчилари қорхона хўжайинлари меҳнат шартномаси тузишдан беш тортанлиги муносабати билан иш ташладилар.

АҚШ армиясида ирқчилик

Англияда чиқаетган «Гардиан» газетасининг мухбири Фарбий Германияда жолашган Америка қисмларида ирқий камситишлар кескин кучайиб кетганини Бондан хабар қилди.

Америка офицерларининг фикрича, армияда негрларни камситиш бундан икки йил илгари Жанубий Вьетнамда кучайган, сўнгра АҚШнинг Европадаги ҳарбий қисмларида кенг тўз олган. Бунинг сабаби нимада? Маълумки негр солдатлари Жанубий Вьетнам фронтларида ватандошлари булган оқ танли солдатларга нисбатан кўпроқ таърифот кўрмоқдалар. Қора танли солдатларга оқ танли кўмондиринг буйруқи билан олдинги сафта жўлаб қетиш ва ҳалок бўлиш «имтиёзи» тез-тез берилиши таваллўқларини бир ҳол эмас. Негр солдатлар бундай «имтиёз»лардан узаарини ҳимоя қилиш учун 1968 йилда уюш бошладилар. «Гардиан» мухбири:

«Негр солдатлар ва офицерлар хизматда уларнинг жуда ноқулай ҳис қилдилар.», чунки, улар ҳарбий трибунал томонидан қилинган таъкиқдан шикоят қилдилар. Франк Фурт на-Майнедаги 5-армия корпусининг офицерларидан бири «Гардиан» мухбирига Мангейдаги махусе харбий лагер суд қутаётган негр солдатлар билан тўлиб кетган, деб тасдиқлаб айтди.

Н. ОЛЕХОВ,

Узоқ ўтмиш топилмалари

Кейинги вақтларда Перу территориясида археологлар ўтказган қавлашлар чоғида 190 хил ёрқин ранга бўлган, жун ва пахта толасидан тоқирлик билан тўқилган гаъламалар топилди. Бу топилмаларнинг кўнчилиги ариамидан аввалги уч минг йилларда тайёрланган. Анд водийсида ҳашиқ ишлари ўтказган олимлар бу районда тўқимачиликнинг ривожланишига алоҳида қўлай шароит ёрдам берган, деб ҳисобламоқдалар.

Жумладан, маҳаллий аҳоли майин жузли лама йўқилар подасига эга бўлган, совуқ об-ҳаво эса ресиқ кийим кийишни талаб этган.

Археологлар қидириш вақтида қўнча махусе устаноналарни топилди. Буларда ҳар хил тўқилган юпқа гаъламалар ишлаб чиқариш бўлса керак. Шунингдек, тайёр махуселотли безатиш учун қўлланиладиган буюқлар ҳам топилди. Муахисислар бу буюқларнинг ишчиликка тааажубланмоқдалар. Гаъламалар худди ҳозиргина бўлгандек кўринади. Қўнчилик буюқлар маҳаллий ўсимликлардан олинган, лекин қадимги тўқимачилар ҳайвон ва ўсимлик органамаларидида табиий буюқ моддаларни-пигментлардан ҳам фойдаланганлар. Масалан, тўқ қизил ранг шилиқ қуртдан, қизил ранг эса батзи бир ҳашаротлардан тайёрланган.

Австрия бойлари қандай бадавлат-а?

Австрия капиталистлари ва уларга итоатий матбуот Австрия Республикаси аҳолисининг турли табақаларининг ўртасидида четларнинг «қўлолашгани, моддий аҳвол тенглаштигани» ва ҳатто, айрим қорхона эгаларининг «намбағчилиги» ҳақида мулоҳаза юритишни ёқтирадилар.

Яқиндагина босилб чиққан «Статистика маълумотлари» тўлаимида шу қувадиги Австрияда моддий бойликларнинг қўрсаткичи қизил қизил маълумотлар бор.

Тўплам маълумотларига қараганда, мол-мулк беш миллион ва ундан хел кўпроқ шилин билан баҳоланган бир гуруҳ қорхона эгалари солиқ тўлаётган ҳамма аҳолининг айтиги 1,6 проценти ташкил этади.

Бироқ, Австриянинг солиқ солинадиган барча мол-мулкнинг 60 проценти шулар қўлида тўланган. Олти юздан сал кўпроқ киши мамлакатдаги ҳарма бойликларнинг тахминан ярмига эгаллик қилди.

Демак, расий статистика Австрия миллий бойлигининг асосий қисмига эгаллик қилувчилар доран-инг қанчалик тор эканлигиндан ва мамлакатда капиталнинг бир ерда тўпланганлиги нақадар катта эканлигиндан далолат бериб турибди.

Р. КРЕСТЬЯНИНОВ,

ВАҲШИЁНА ҲАРАКАТЛАР

АҚШ ва АҚШ гўмашталарининг транспорт самолётлари шу йил 1 январдан тортиб 30 августгача 300 мартадан ортиқ парвоз қилиб, марказий Чунбода жолашган аҳоли яшайдиган 157 пунктга заҳарли химиявий модда ва газ тарқатди.

Озодлик матбуот агентлигининг хабар беришича, ана шу ваҳшиётлардан натижасида 70 минг гектардан ортиқ шилоли ва ўрмон эксон қилинган, неча ўн қилиб, марказий Чунбода жолашган аҳоли яшайдиган 68 киши ўлган ва 1570 киши қаттиқ шикоятланган.

(ТАСС).

Олти бора (энг кичи 5 ёшда) ва уларнинг онаси Диана Бейкердан иборат мана бу инглиз онаси велосипедга 1000 километр йўлни босиб ўтишти. Фарбородан Люцерн (Швейцария)гача қилинган бу «сахёт» уларга жуда ёқиб қолди. Она уянига ҳам шу йўл билан қайтишга қарор қилди.

Кейсто-ТАСС фотоси.

НЬЮ-ЙОРКДА НАМОЙИШ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Нью-Йорк аҳолисининг неча юзлаб киши Исроилнинг Яқин Шарқдаги агрессия ҳаракатларига қарши Амержиянинг Тель-Авив агресорларига ҳомийлик қилиш ҳамда уларни қўлаб-қувватлаш сиёсатига қарши норозилик намойиш ўтказдилар.

Намойишни «Яқин Шарқ овозлигини қўлаб-қувватлаш комитети» уюштирди ва бу намойиш «Хилтон» меҳмонхонаси ёнида Исроил бош министри Г. Меир Исроил ҳомийлик қилиш ҳамда уларни қўлаб-қувватлаш сиёсатига қарши норозилик намойишнинг раҳбарлари билан учрашган вақтда ўтказилди.

Шур Хейердал Кейик океандан золиб келди

«Ра-11»... Папирусдан қилинган бу афсонавий қайиқнинг номи ва унинг интернационал экпидиция билмайдиган одам бўлмади керак. Баҳадирлар Атлантика океанида экинчи етти кун бўлиб, 3225 денгиз мили йўл босдилар. Уларни ҳар қадамда хавф-хатар таъқиб қилди. Турфоллар шамолсиз об-ҳаво билан алмашиб турди. Жазирама кўшдан кейин тропик жалавлар қўйди. Экспедиция бошлиғи Тур Хейердалнинг қўйида босилаётган кундалиги ҳамюрлик руҳи билан суғорилган бу тегибсиз океан сафари ҳақида таассурот беради.

«ЭПОКА», МИЛАН

6 май 1970 йил. Биз Сафи шаҳрида Марокшонинг Атлантика қирғоғидаги қадимий портларини, Шаҳар боғларининг янги девори қураётган бўлиб, деворнинг зарбасидан сиқинади ва бузилади, девор вайронларига қўшилиб, ўсимлик поллари, шох-шабалар, гуллар ҳам сурилиб чиқди. Деворнинг дарвозадэй қили бўлиб турган жойида қандайдир улкан қўшнинг бўлиши ёки қатта ёввойи гулга ўхшаш нарса кўринади. Аслида, бу биринчи қарашда кўзга жуда яқин ва назойид кўринадиган қайиқдир. «Ра-

П» папирус қайиғи шундай

туғилди. У Атлантика океанидан сузиб ўтиб, қадимий мисрликлар ўзларининг ўсимлик поёсидан ясалган кемаларида океанларда кеза олганликларини исботлаши керак. «Ра-11» куруқликда шомшадан жиниб боради, унинг курган одамлар жуда авайлаб судрашастгади. Махаллий аҳоли порта оқиб борувчи тўр кўчаларда уямалашди.

ТУҒРИ ТОРТИЛГАН ИЛ

Мана, май тоғида «Ра-11» Сафи шаҳрининг кўчалардан тантанали равишда «сузиб» борапти. Қайиқ-

ни судраб бораётганлар орасида, айниқса, тўрт киши жуда мамнун кўринади. Булар Деметрио, Хосе, Хуан ва Паулино, тўрттоғи ҳам—Жанубий Американинг ҳинд-дуларидан. Кемани қўрағилари учун биз уларнинг саъятидан миннатдоримиз. Улар Титикана бўлиниги Секири оролидан. Бу ерда бир вақтлар балиқ овлаш ва юк ташинида хизмат қилган ўсимлик поёсидан ясалган нодир қайиқлар ҳали ҳам учраб туради.

Умумий тарих ҳақидаги ақидаларда пойдан қилинган қайиқлар ҳақидаги қиссалар сюжетга, худди қадимий цивилизация билан алоқалар ҳақидаги далилларни нашиф қилишга йўл очувчи тўғри тортилган йўл кўшилиб кетади. Мен бир йил муқаддам, Вест-Индия архипелагининг Барбадос ороли яқинида «Ра-11» ни ташлаб кетишга мажбур бўлганимда, менинг адресимга нотаниш кишилардан юзлаб хатлар келди. Улар бу хатларда мени ўзларининг масалалари, тушуниришлари ва ахборотлари билан ердан бери-ниш иштаганиди; шу йўлида олтидан маълумотларнинг кўби олий даражада фойдаланди.

Бир руҳийли менга шундай ёзганди: «Сиз Эски ва-сиядада ёзилишича, Урта Ер денгизидеги кемасозлар кема, корпусини сув ўтмай-диган қилиш учун битумдан фойдаланишганини биласизми?»

Ной ўзининг Нуҳ кемасини қурганида ҳам битумдан фойдаланган; Исонинг она си папирус сават деворлари-га битум шимдирган ва ўз ўглини мана шу саватда Нил тўқинларига қўйиб юборган эди».

Мисрлик тарихчи шундай хабар берди: «Эратосфен папирус кема мафтаси ва папирусдан қилинган ускуна-ларни билан Цейлон ва Гаит дарёси океанга қўйиладиган жойига бораётганини таъкидлайди. Бу ҳақда Плиний гувоҳлик беради».

Вест-Индия оролидан бир файиқ шундай хикоя қилди: «Бир неча йил муқаддам, Мартиники бўйларига, «Ра-11» ўз сафарини тугаллаган ерда яқин жойда, қазилма шилари олиб борганимда, мен эски таंगा топиб олдим. Паридаги нумизматика институти бу дастлабки Протомей даврига хос бўлган асл Миср таңгаси эканлигини аниқлади».

Нихоят, италиялик кино-оператор шундай хабар берди: «Бундан бир аср муқад-дам ясалган қадимий қайиқ-

Қадимий Мисрнинг Кўш худоси—Ра белгиси туш-рилган елкан остида сажини киниб норвег Хейердал, америкалик Бейкер, мексикалик Хеносе, италян Маурн, рус Сенкевич, мисрлик Сурналь, япон Охара, марокшалл Аит Охани океан билан олишишга жазм қилишди. Бундан 5 минг йил илгари бўлганда, Нил бўйларига ўсадиган қадимдан ясалган кемада Атлан-тикани Марошдан Барбадосгача кесиб ўтдилар. «ПАРИ-МАТЧ» Париж.

лардан Сардинида ҳали ҳам фойдаланилади». Мана шу сўнгги хабар, айниқса, ажойиб бўлди. Биринчи экспедицияда қатнаш-ган италиялик Карло Маурн билан Сардинияга, Ористано балиқчилари олди бордим ва Нил ёнида ҳақида «Ра-11» қирғоғларида қўрағиларининг худди ўзида қадимий қайиқларни ҳайрат билан

қайиқларига балиқча жуда буюк бўлган сават жойларда сува оларди. Испанча газетанинг эски сонларидан бирида биз қадимий қайиқлар Гибралтар бўғозига яқин бўлган жой-ларда учраши ҳақида ўқидим. Шунинг учун ҳам, Маро-шга «Ра-11» ни қуриш учун қайиқ келганимизда, биз Люнос дарёси бўйларидеги балиқчилар ишайдиган жой-ларга бордим; у ерда бизга бундан ўттиз йил бурун қадимий қайиқлардан фойдала-нишганини айтишди. Бу рай-оннинг яқинида қуриб, бизга бониз, нихоят, Эль Жоло қишлоғига етиб бордик. Бизга «Мадиа» типидеги қайиқлар ҳақида сўрашимизни айтиш-ди. Бурун Марошда бундай қайиқлардан фақат бир нечасигина сақланиб қол-

Ушбу суратдаги стрелка «Ра-11» Атлантика океани-да босиб ўтган йўлни кўрсатади.

кузатдим. Қайиқлардан баъ-зилари жуфт эшаклар билан жихозланган эди; ден-гизга чиққан балиқчилар, афтидан алимосдан қолган қайиқларда ўзларини қулай ҳис қилардилар. Хар ҳолда, улар бу қайиқларни дунеда-ти бошқа ҳеч бир қайиққа алмашмасликларини айтиш-ди: фақат, мана шу енгил-

қирқдилар ва уларни бир-бирига чиқолиб қилиб бо-лао, тўғри бошладилар. Сал вақт ўтгач, тўғрилиш-билан моделини такрорловчи қай-иқ табиёр бўлди.

Биз қадимий замонларда Африка билан Америка ўр-тасида сув йўли бўлганлиги-ни исботлаш мақсадида, Ма-рошаш қирғоғларидан «Ра-11» сузишни бошлайдиган портни ташлади. Ашироқ қилиб айтганда, бизнинг мақсадибиз ўрта Ер денги-зи ҳавзаси ва Мексика, Перу ўртасидеги алоқалар, Аме-рика очилганга қадар ва ҳа-то Рим империяси пайдо бўлганга қадар мавжуд бўл-ганлигини исботлашдан иборат эди.

АФРИКАДАН АМЕРИКА-ГА

7 май. «Ра-11» Сафи портида сув юзасида оҳиста чайқалиб турибди. Подшо-нинг хотини Ойша Амаро бир йил мобайнида иккинчи марта оқ йўл тилаш белги-си сифатида гулли кўсадан эчки сути қуяди. Ун кундан кейин биз якорларини қўта-рамиз.

17 май. 08, 20 да жулаб кетдик. Ҳаво яхши, шарқий-шимождан эсан муздек шамол кучайиб борапти. Тахминан, яна икки милдан кейин биз «Тур юнор» бук-сирига тўхташ ҳақида сиг-нал берамиз ва шамолда эркин қилинаётган турган ел-канини кўтара бошлаймиз. Биз елканга оғирлик туш-ганидан кейин, илгичка па-пирус толаларидан ясалган юрпук ағилли, қайиқ ағ-дари кетмасайди, деб кў-р-қандим. Лекин «Ра-11» му-стаҳкамлигини намойиш қилди, гарчи елканнинг наст-зи яқини сувга тегиб тур-ганига қарамасдан, ҳамма нарса жойида эди. Чорак

соатдан сўнг, елкан энди қатта куч билан эсаётган шамолга тарағи тўзди: биз, аҳтимом, тўрт-беш узел бо-саётган бўлсак керак.

12.15 да Карло (Маурн) биз йўлдан огаётганлигимиз-ни сезди. Унингдан руҳ ва ни-фасини ўтаётган эшакни ни-мадир қилиш керак. У жуда ёмон ҳаранат қилтири. Ҳасан бўлиб қарчаганимизни сезаман: кейинги уч кун мобайнида ҳаммаси бўлиб тўрт соатдан кўп уқлама-дим. Мадани (Аит Охани-нинг денгиз касали бор, у марокшалл, Марошанинг энг ичкери райондан, умри-да ҳеч қачон сузмаган. Кей (Охара) ҳам денгиз касали билан оғирган. У фақат бир неча марта сузган— ямаи бир неча соатни ташкил қи-лади, у ҳам бўлса, Токио қўлтирида. Сантьяго (Хена-вес) «Ра-11» қурилган жой-даги олти ҳафталик эўр бе-риб қилинган меҳнатдан сўнг менидан кам чарчамади. Мадания, Юрий, (Сенкевич) Джордж (Сурналь) ва мен рулда бир-биримизни ал-маштириб турибмиз. Норман (Бейкер), бизнинг бош ден-гизчимиз йўлни белгилади, Атрофимиздаги тўқинлар 2—4 метр баландиқка қў-тарилади. Агар менинг бу экспедициянинг авваллари билан солиштирилса, шун-дай дейиш мумкин: «Кон-Тики» сол эди, «Ра-11» — қайиқ-сол эди, «Ра-11» эса — чинакам елкан немадир.

«Давоми бор».

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ФУТБОЛ

Пешқадамлар сафида ўзгарिश йўқ

«А» класс биринчи группа командалари ўртасида футбол бўйича СССР биринчилигининг навбатдаги турин ҳам пешқадамлар сафини ўзгартириш киритгани йўқ. Чемпионатда «Қайрат» (Олмаота) ва «Қарлти» (Львов) командалари ҳамон пешқадамлик қилиш-моқда. Бу икки коллективнинг Олмаота шаҳрида бўлиб ўтган сўнг-ги учрашуви 1:1 ҳисоби билан тугади. Уларни таъбиб қилаётган Днепропетровск шаҳрининг «Днепр» ва Харьков шаҳрининг «Металлист» футболчилари ҳам илгари силжий олмадилар. Харьков шаҳрида маҳаллий ар-миячилар билан ўйнаган «Днепр» бир очко билан инфолатиди (1:1). Харьковчилар эса икки очкони ҳам бой бердиш. Улар Қозон шаҳрида «Рубин» командасидан

0:2 ҳисобида мағлубиятга учради-лар. Москва темирйўлчилари «По-мир» (Душанба) командасини қа-бул қилиб 4:2 ҳисобида ғалаба қозондилар.

Икки учрашув 0:0 ҳисоби билан тугади. «Динамо» (Ленинград) — «Локомотив» (Тбилиси) ва «Кубля Советов» (Куйбишев) — «Олга» (Фрунзе) учрашуварига рақиблар бир очкодан бўлиб олдиш.

Бу турда 4:1 ҳисоби уч марта қайт қилинди. Уларнинг ҳаммаси-да майдон эгаларининг қўли ба-лана келди. Жумладан, «Дауга-ва» (Рига) Астрахань шаҳрининг «Волгарь» командасини, «Жаль-гирис» (Вильнюс) Киев армиячи-ларини ва «Уралмаш» (Сверд-ловск) Краснодар шаҳрининг «Куб-ский» командасини яқин ҳисоб билан мағлубиятга учратдилар.

Турнинг энг диққатга сазовор воқеаси Иваново шаҳрида содир бўлди. Турнир жадалининг энг сўнгги ўринини эгаллаб турган Ашхободнинг «Строитель» коман-даси бу ерда маҳаллий «Текстиль-щик» командасини устидан 2:0 ҳи-собида ғалаба қозонди.

Командаларнинг турнир жава-бидеги мавқеи билан танишинг:

Дарвозабон шовилма- Н. Надеждин фотоси.

У. Ю. Д. М. Т. О.	Қайрат	Қарлти	Днепр	Металлист	Локомотив-М	Динамо-Л	Кр. Советов	Рубин	Шахтёр	Жальгирис	Молдова	Локомотив-ТБ	АСК ХБ	Кубан	Текстильщик	Уралмаш	Помир	Олга	Даугава	АСК К	Волгарь	Строитель																																																																																															
32	19	7	6	54-21	45	37	11	5	45-20	43	32	17	8	7	39-21	42	32	12	15	5	35-20	39	32	15	8	9	41-27	38	32	15	8	9	44-35	38	32	15	7	10	35-24	37	32	14	9	28-28	37	32	11	12	9	32-31	34	32	11	10	36-27	33	32	11	11	31-24	32	32	12	6	14	29-31	30	32	13	11	19-26	29	32	9	13	20-29	29	32	9	14	27-22	29	32	9	15	34-46	26	32	7	11	14	27-35	25	32	7	11	14	27-38	25	32	9	6	17	33-42	24	32	7	8	16	23-40	22	31	5	6	20	18-57	16

МИЛЛИОНЛАР КУБОГИ УЧУН

Физкультура коллективлари учун футбол бўйича СССР Кубоги яқинловчи ўйинларининг иккинчи босқичида Тошкент шаҳри-нинг «Ташкабель» командаси Елаговиченек шаҳрининг «Поли-графист» командасини қабул қи-либ, 3:2 ҳисобида ғалаба қозон-ди.

Чорак финал учрашуварини 26 сентябрда кўриб ўтказилди. Шу-куни «Геолог» (Тюмень) — «Таш-кабель», «Шахтёр» (Макеевка) — «Стрелка» (Москва), «Цементник» (Львов области) — «Ерикс» (Цханья) ва «Невежис» (Недай-ни) — «Авангард» (Симфероп-оль) учрашуварини бўлиб ўтди.

ҚИСКА ХАБАРЛАР

◆ Колумбус шаҳрида оғир атле-тика бўйича жадон биринчилиги со-вет баҳадирларининг ажойиб ғала-баси билан тугади. Совет спортчи-лари 14-мартда команда совринни қўлга киритиб, жаҳон чемпиони бў-лишди. В. Куренков, Г. Иванченко, В. Колотов, Я. Тальтс ва В. Алексе-ев 9 жаҳон рекордини ўрнатиб, 16 олтун медални қўлга киритишди.

◆ Совет қилчбозлари коман-даси ўтган йилги Мехико олимпиа-даси ва Гаванадаги жаҳон биринчи-лигиндаги бундан йил ҳам Анкара ша-ҳрида жаҳонда биринчи бўлишди. ◆ Голландиянинг Роттердам ша-ҳридаги сўнгги учрашув француз баскетболчиларини 94:33 ҳисоби билан енгган баскетболчи аёллари-ми ўзининг марта Европа чемпио-нлари бўлишди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОНИ НОМЛИ ЁЗБЕК ДАВ-ЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ-ДА — 24 йил да Жизель. 25 йил да Сеаги тумори

ҲАМЗА НОМЛИ ЁЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24 йил да Олтин девор 25 йил да Улимадан кучли.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет Иттифоқи ва Болгария цирки усталарининг хайрлашув гастроллари. ЎРГАТИЛГАН АРС-ЛОНЛАРИНИНГ КАТТА АТТРАК-ЦИОНИ. Ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Влади-мир БОРИСОВ (Томошхона неч соат 8 да бошланади. Шанба кў-члари: кундуз соат 3 неч 8 да; лшанба кўчлари: кундуз соат 12, 3 ва неч 8 да томошалар кўрсатилади).

КИНО

Асуна, бехато оти — «ФЕСТИ-ВАЛЬ». Колонна — «ХИВА». Отанинг сафари — ТЕЛЬМАН номли, «РАКЕТА».

25 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Асуна, бехато от — «ТОШ-КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ». «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва нечурун).

Анупама — САНЪАТ САРОНИ, «СПУТНИК» (кундуз ва нечурун).

Колонна — «ЎЗБЕКИСТОН» 25 ЙИЛЛИГИ, «ДРУЖБА» (кундуз ва нечурун).

Графиня Коссель — «ЎЗБЕКИС-ТОН» (кундуз ва нечурун).

Винетту — алачлар йўлбўсичи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Сайха — НАВОНИ номли (кундуз ва нечурун).

Отанинг сафари — «ВОСТОК» (кундуз ва нечурун).

Жинот ва иззо — «МОСКВА» (неч соат 9 да).

Парад-алле — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, кундуз 3.15 ва 8.30 ми-нутларда).

ЕЗГИ БИНОДА

(неч соат 8.20 ва 10 да)

Асуна, бехато от — «ФЕСТИ-ВАЛЬ». Колонна — «ХИВА». Қора лала — ТЕЛЬМАН номли.

24 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Асуна, бехато оти — «ДРУЖБА», «СПУТНИК», «ЧАЙКА» (нечурун).

Колонна — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (неч 6 да).

Гамилтон хоним — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (нечурун).

Малика — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (нечурун).

Сайха — НАВОНИ номли (Ўзбек тилида, нечурун).

Анупама — САНЪАТ САРОНИ (нечурун).

Парад-алле — «ЧАЙКА» (неч 8 йримда).

Графиня Коссель — «МОСКВА» (неч 9 да). «ЎЗБЕКИСТОН» (нечу-рун).

ЕЗГИ БИНОДА

(неч соат 8 ва 9.40 минутда бошланади)

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 24, 27, 30 СЕНТЯБРДА

ЭРКИН ВОҲИДОВ «ОЛТИН ДЕВОР»

3 пардали комедия

Саҳнага кўювчи режиссер—Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза ва А. Тўғай мунофоти лауреати Т. У. ХУНАЕВ, СПЕЛТАНЛАДА; Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ф. АЪЗАМОВ А. ТУРДИЕВ, С. ОЛИМОВ, С. КАРИМОВ, Т. ШУКУРОВ; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Р. ИБРОХИМОВА, С. НОРБЕКОВА, Т. ХОНТУРАЕВ ва бошқалар қатнашадилар. Спектакллар неч соат 8 да бошланади. Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ЎЗГЛАВРАЗНО-СНАБСБИТ

ПАХТА ИЙГИМ-ТЕРИМИДА ИШТИРОК ЭТАДИГАН ТОШ-КЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ТЕРРИТОРИЯСИДА ЖОЙЛАШГАН ҲАММА ТАШ-КИЛОТ ВА ҚОРХОНАЛАРГА МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ «ХУЖАЛИК МАДАНИЙ МОЛЛАРИ» МАГА-ЗИНИ

пахта ийгим-теримига чиқа-диган ишчи хизмати ва сту-дентлари таъминлаш маъса-дида; иссини ниғам, иш оёи ниғам, кўрпа-эстин, қароват-лар (раскладушка), хумалин ва музна молларини пул ў-наши қўли билан

СОТАДИ ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИ-МИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ «СПЕЦДЕНДА»

— Гагарин кўчаси, 49 ўй

«КОЗУЛЬТОВАРЫ» — «Халқлар дўстлиги» проспек-ти, 6 квартал, 2 ўй.

РЕСПУБЛИКА АСАЛА-РИЧИЛИК ЖАМИЯТИ-НИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ 26, 27 СЕНТЯБРДА

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОХАТ ВОГИДА АСАЛАРИЧИЛИК БУЙИЧА ВИСТАВКА ТАШКИЛ ҚИЛАДИ ВИСТАВКАГА МАРҲАМАТ!

М. ҚОРИҚУВОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМО-НИСИ ВА ЭСТРАДАСИНИНГ БИРЛАШГАН ДИРЕКЦИЈАСИ 1970-1971 ЙИЛ МАВСУМИГА

4—5 синам ва 7—10 синам МАКТАБ КЎЧУВЧИЛАРИ, СТУ-ДЕНТЛАР ВА ИШЧИ-ЕШЛАР УЧУН МУЗИКАЛИ ЛЕКТОРИИ АБОНЕМЕНТЛАРИНИ ЧИҚАРДИ

Мавсум — 1 ноябрда очил-ди. АБОНЕМЕНТЛАР. — Я. М. Свєрдлов, «Баҳор» концерт залларида ва район кассала-рида сотилмоқда.

«ЎЗКУЛЬТОР» РЕСПУБЛИКА УЛГУРНИ БАЗАСИГА

Кўйида ишлаш учун сикад уёти бўйича катта буғалатер, ючи-чишлар ва транкторчилар (иёкнат ҳақи) шартнома бўйича тўланади

ТЕЛЕВИЗОР

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг таъиноти бош бошқармаси ҳузуридаги

24 СЕНТЯБР

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.25 Кўрсатувлар, программа-си.

Рус тилида: 18.30 «Ахборот» информация программаси, 18.45 Викинг интервьў, 18.55 «Видо-лашу», Вадий фильм.

Ўзбек тилида: 20.30 «Ахборот» информация программаси, 20.45 Самарқанднинг 2500 йиллиги олдидан (рус тилида), 21.25 КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА. Пахта терими кундалиги, 21.40 ПАХТА ТЕРИМИ ИЛГОРЛАРИ УЧУН КОН-ЦЕРТ, 22.25 Янгиликлар, 22.40 «Биринчи меҳмон» Вадий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ

ПРОГРАММАСИ

11.30 10-синф ўқувчилари учун жамиятшунослик, «Диалектика қонуналарининг объект ва умумий харақтери» (рус тилида), 12.00 9-синф ўқувчилари учун жамият-шуносликдан, «Диалектика қо-нуналарининг объект ва умумий харақтери» (Ўзбек тилида).

МОСКВА КУРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар програм-маси, 13.05 Янгиликлар, 13.15 «Меа сиязи севардим», Вадий фильм, 14.40 9-синф ўқувчилар учун, «Олтин нуз», 15.10 Янгиликлар, 15.15 Москва кундузги кўрсатувлари-нинг охири.

ДУСТИЛИК ЭКРАНИ

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Янгиликлар панорамаси, 18.30 Усмиллар учун, «Старшеклассник» програм-маси, 19.10 Четқол заповедниги, да, 19.40 Пахта терими айни ав-жида.

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар програм-маси, 20.05 Янгиликлар, 20.15 Телекуриал, 21.00 Янгиликлар, 21.05 9-синф ўқувчилар учун, «Юля-нон Уланова», 21.30 Интервю-ини, Фридрих Шлегель тугалди кўнине 150 йиллигига бағишлан-ғи кўрсатув, 22.00 «Циркида», Телеспектакль, 01.55 Интервю-ини, Вольфол бўйича яқон биринчи-лиги, СССР — ВЕНГРИЯ, Уин Бол-гариядан олиб кўрсатилди, 03.00 Москва кўрсатувларининг охири.